

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
Bd. Mihail Kogălniceanu, Nr. 36-46, Sector 5, Cod poștal 050107,
FPSE: Bd. Panduri, Nr. 90, Cod poștal 050657/
Str. Ana Davila, Nr. 28, Cod poștal 050492, București, România
Tel: ++031-425.34.45
Email: secretariat@fpse.unibuc.ro

DEPARTAMENTUL DE
PSIHOLOGIE

Syllabus

(fișă descriere disciplină)

Detalii disciplină

Denumire disciplină: Psihologia creativității

Regimul disciplinei: Opțional

Desfășurarea cursului: **conform cu orarul afișat pe site-ul FPSE**

Detalii cadru didactic

Curs: Prof. univ. dr. Mihaela Roco; Seminar: Prof. univ. dr. Mihaela Roco

Email: mihaela.roco@fpse.unibuc.ro; roco.mihaela@gmail.com

Ore consultație: **conform cu datele postate pe site-ul FPSE**

Descrierea cursului:

"You can't be creative unless you come up with something that hasn't been done before," says psychologist Dean Keith Simonton, PhD, of the University of California, Davis. "The idea also has to work, or be adaptive or be functional in some way; it has to meet some criteria of usefulness."

Acest curs vizează transferul unor informații despre teoriile, modelele și practicile relevante în cadrul psihologiei creativității. Cursul conține prelegeri, studii de caz și activități individuale orientate către formarea unor deprinderi esențiale pentru construirea și implementarea unor cercetări în diferite domenii ale psihologiei. Acest curs presupune parcurgerea unor texte (studii empirice, studii teoretice, capitole din cărți sau manuale). O mare parte din articolele sau manualele propuse pentru studiu vor fi disponibile în limba engleză deoarece nu au fost traduse în limba română. Cea mai mare parte a cursurilor vor implica prelegeri și dezbateri tematice. Activitățile de seminar vor fi deseori activități de analiză creativă a bibliografiei, exerciții și aplicații practice privind potențialul creativ individual și de grup.

Corespondent în practica psihologică

(1) de cercetare. În cercetarea psihologică abilitățile achiziționate la această disciplină sunt necesare în situațiile: elaborarea unor prezentări, proiecte, documentarea științifică, caracterizarea psihologică a creativității: definiții, trăsături, forme, niveluri, structura creativității individuale, de grup și sociale, modalitățile de activare și stimulare ale creativității individuale și de grup.

(2) de evaluare. În practica evaluării psihologice abilitățile achiziționate la această disciplină sunt necesare în situațiile: conștientizarea însemnătății cunoașterii trăsăturilor specifice personalității creatoare și a sintetizării celor mai noi idei, teorii etc., cunoașterea principalelor metode de evaluare a creativității, exersarea celor mai eficiente metode de activare a potențialului creativ: brainstorming, sinectică, grupul creativ adaptat ș.a., elaborarea de proiecte privind identificarea factorilor inhibitori ai creativității și a modalităților de înlăturare a acestora.

(3) de intervenție. În practica intervenției psihologice abilitățile achiziționate la această disciplină sunt necesare în situațiile: cunoașterea trăsăturilor definitorii ale creativității, a principalilor indicatori și a metodelor de evaluare ai acestora, a etapelor și a factorilor principali din structura creativității, formarea capacității de cunoaștere și autocunoaștere a potențialului creativ, formarea capacităților de activare și stimulare a potențialului creativ individual și de grup, dezvoltarea capacităților de concepere și redactare a unui proiect de evaluare și educare a creativității.

Competențe profesionale:

- Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologia creativității.
- Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologia creativității.
- Evaluarea psihologică a individului, a grupului și a organizației în psihologia creativității.
- Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei creativității.

Competențe transversale:

- Formarea unor atitudini creative (receptivitate față de nou, asumarea riscului, finalizarea ideilor și a soluțiilor, încredere în forțele proprii, corectitudine în desfășurarea întregii activități profesionale).
- Folosirea celor mai noi și adecvate metode de cunoaștere a potențialului creativ.
- Crearea deprinderilor de interpretare riguros științifică a datelor cercetării.

Precizări:

* Pentru nivelul 1 – studii de licență – competențele achiziționate vizează înțelegerea conceptelor și fenomenelor, conceptualizarea/ încadrarea lor în modele psihologice.

* Pentru nivelul 2 – studii de master – competențele achiziționate vizează conceptualizarea, evaluarea și intervenția psihologică.

Obiectivele cursului:

- Cunoașterea trăsăturilor definitorii ale creativității, a principalilor indicatori și a metodelor de evaluare ai acestora, a etapelor și a factorilor principali din structura creativității.
- Sintetizarea celor mai noi idei și teorii, abordarea lor în mod critic și creativ; Exprimarea unor idei personale despre natura, structura, stimularea creativității în cadrul unor eseuri sau proiecte științifice.

Pentru atingerea obiectivelor menționate cursul va urmări structura:

Teme la curs
1. Definirea și caracterizarea creativității: Creativitate versus talent, spirit creator, inspirație, geniu;
2. Trăsături, niveluri, forme ale creativității;
3. Factorii intelectuali ai creativității individuale: gândirea convergentă și divergentă, imaginația creatoare;
4. Factorii nonintelectuali ai creativității individuale: motivația, atitudinile creative, inteligența emoțională;

5. Etapele procesului creativ, ale rezolvării creative a problemelor; Rolul preconștientului, al inconștientului și al celor 4 zone cerebrale (sistem cortical stâng, sistem cortical drept, sistem limbic stâng și sistem limbic drept) în etapele procesului creator;
6. Teorii recente ale creativității: 1) teoria neurobiopsihologică (N. Herrman și colab., M. Roco – dominanța cerebrală – sistem cortical stâng și drept, sistem limbic stâng și drept. Exerciții pentru folosirea celor 4 zone cerebrale, a creierului în totalitatea lui);
7. Teorii recente ale creativității: 2) teoria neopsihanalitică (R. Mucchielli, Tipologia complexelor personale);
8. Evaluarea creativității: teste, metode și exercitii pentru fiecare factor al creativității (consemnați la punctele 3 și 4);
9. Metode clasice, metode adaptate și/sau elaborate în totalitate de Mihaela Roco pentru diagnoza creativității;
10. Personalitatea creatoare. Teorii, modele, studii de caz;
11. Stimularea creativității de grup și individuale. Tehnici, procedee, aplicații practice: metode pentru definirea problemei, metode de imaginare și rezolvare creativă a problemelor, brainstorming, sinectica;
12. Grup creativ adaptat pentru stimularea creativității (M. Roco).

Evaluarea:

Evaluarea la această disciplină va fi formată din:

- 40% din punctaj se acordă pentru răspunsurile la examen/colocviu (evaluarea finală), 20% - pentru activitățile gen teme/referate/eseuri/proiecte etc., 20% testarea continuă pe parcursul semestrului, 20% pentru prezență.

Punctele obținute la seminar/lucrări practice se conservă pentru calculul notei la examen de restanță sau de mărire de notă.

Examenul constă în prezentarea în cadrul colocviului a unui proiect individual/de grup, ce are ca temă un subiect din sfera psihologiei creativității.

La examen se intră cu dovada identității (carte de identitate, carnet de student, legitimație).

Prezența: condiția de 50% prezențe pentru a putea intra în examinare. Nu se alocă punctaj pentru prezențe (*prezența este un act de maturitate profesională și responsabilitate socială*). Pentru fiecare absență se pierd 0,33 puncte la primele trei absențe. De la absența a patra se pierd 0,5 puncte pentru fiecare absență. *La fiecare curs se notifică prezența cu semnătură în tabelul centralizator.*

Materiale/suportul de curs (detaliat pe teme-surse-pagini)

- 1) Roco, M. (2001/2004). *Creativitate și inteligență emoțională*. Iași: Polirom:
  - Termenul de creativitate. Caracterizarea creativității, pp. 12-18.
  - Teoria neurobiopsihologică a creativității, pp. 42-96.
  - Abordarea neopsihanalitică a creativității, pp. 110-113.
  - Inteligența emoțională ca factor al creativității, pp. 135-155
  - Evaluare a potențialului creativ și exerciții de stimulare a creativității, pp. 204-244.
- 2) Roco, M. (1985). *Stimularea creativității tehnico-științifice*. București: Edit. Științifică și Enciclopedică:
  - Motive și atitudini creative, pp. 75-94.
  - Stimularea creativității de grup: Brainstorming, Sinectica, ..., Grup creativ adaptat... (Roco, 1979, 1983, 2010), pp. 139-159.

- 3) Roco, M., & Chirilă, C. (2011). Teme și direcții prioritare în psihologia creativității. *Revista de Psihologie Organizațională*, 11(3-4), 11-36.
- 4) Roco, M. (2002). Cercetări privind personalitatea creatoare în știință. În P. Popescu-Neveanu, & C. Voicu (coord.), *Studii și sinteze de psihologie contemporană* (pp. 30-45). București: Editura Academiei Române.

Bibliografie suplimentară recomandată

- Amabile, T. M. (1997). *Creativitatea ca mod de viață*. București: Ed. Știință și tehnică.
- Chalvin, D. (1992). *Utiliser tout son cerveau*. Paris: ESF Editeur.
- Herrmann, N. (1996). *The whole brain business book: Unblocking the power of whole brain thinking in organizations and individuals*. New York, NY: McGraw-Hill, 6-19.
- Munteanu, A. (1994). *Incursiuni în creatologie*. Timișoara: Ed. Augusta.
- Roco, M. (1979). *Creativitatea individuală și de grup. Cercetări experimentale*. București: Edit. Academiei Române. (Premiul Academiei Române, „Simion Bărnuțiu”).
- Roco, M. (1992). Testarea disponibilităților pentru antrenamentul creativ. *Revista de Psihologie*, 2, 135-144.
- Roco, M. (1997). Religie și creație. Atitudini creative și atitudini religioase. Cercetări empirice. În M. Zlate (coord.), *Psihologia vieții cotidiene* (pp. 111-133). Iași: Polirom.
- Roco, M. (1994). Some aspects of the stimulation of individual creativity. *Revue Roumaine de Psychologie*, 38(2), 105-113.
- Roco, M. (1997). Personalitatea creatoare a lui Jean Piaget. *Revista de Psihologie*, 43(1-2), 79-83.
- Roco, M. (2010). Whole brain and creativity. *Revista de Psihologie Organizațională*, 10(1-4), 11-25.
- Roco, M. (2011, September). Emotional intelligence—One factor of creativity. Paper presented at *The 3rd International Congress of Emotional Intelligence*, Optija, Croatia.
- Roco, M. (2011). [Review of the book *Creating minds: An anatomy of creativity seen through the lives of Freud, Einstein, Picasso, Stravinsky, Eliot, Graham, and Gandhi* by H. Gardner]. *Revista de Psihologie Organizațională*, 11(3-4), 123-127.
- Sternberg, R. J. (coord.) (1999). *Handbook of creativity*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sternberg, R. J. (coord.) (2005). *Manual de creativitate*. (I. Mihăilescu & D. L. Ilin, Trans.). Iași: Polirom. (Original work published 1999)

Reviste cotate internațional recomandate în domeniul disciplinei:

Revista de Psihologie

Revue Roumaine de Psychologie

Revista de Psihologie Organizațională

Recomandări comunicare:

Metoda oficială de comunicare este emailul. Studenții vor primi notificări, anunțuri importante, cerințe sau orice alte informații de interes prin email. Deoarece unele informații pot fi urgente, recomandăm verificarea zilnică a emailului. Studenții care doresc stabilirea unor întâlniri pentru consultație trebuie să anunțe intenția și subiectul pe care doresc a-l discuta cu cel puțin o săptămână înainte prin email. Pentru soluționarea unor aspecte academice specifice vă adresați titularului de seminar/curs. Pentru suport suplimentar vă adresați tutorelui de an/coordonatorului de master, directorului de departament psihologie.